

Исламдиъ жилирин хпирихъна вуйи эдебар

ЖИЛИРИН ХПИРИХЪДИ ФИЦДАР АЪЛАКЪЙИР ДУХЪНУ ККУНДУ?

Жилири чан хпириз дикъатниинди фикир тувну ккунду. Ухъу, жилари, хпир хъпехъурдарчухъ к'ури, аьрзар ап'ури шулхъа, амма ухъу саб ляхникан фикир ап'урадархъа, фици ухъу Аллагъдихъ ﷻ хъпехъураш, Дугъаз табигъ шулаш, гъаци ихъ хпар ухъухъра хъпехъур.

Мугъяммад Мусаев
ДИУ-ийн мялим

Ухъу хулаъ адру вахтна ихъ веледарикан аьхюнуриз хулаз лигуз табшурмиш ап'урухъа, гъаз гъапиш веледарикан аьхюнури фикир артугъ ву. Гъаму саягъниинди Аллагъу Тааьлайи жилирра хулан эйсиди дерккна, дугъан фикир артухъ вуйиган. Дишагълийирин фикир жиларинт'ан урч'вуб ражари ц'ибди ву, гъаци вуйиган жилиринин жавабдарвалра урч'вуб ражари артухъ шула. Гъаму дупнайибдиз асас духъну, жилири чаина вари жавабдарвалар дидисну ккунду.

Жилирин хпирихъна вуйи эдебар:

1. Жилири чаз хпирикан шлу гиранвалар сабурниинди ярхла дап'ну ккунду. Дугъкан саб ляхин, ясана гаф ктубч'лвган, дишлади хъял дуфну ккундар, ухъу улихъ гъапиганси, дурарин фикир жиларинубт'ан ц'иб вуйиваликан фикир

дап'ну ккунду. Пайгъамбари ﷺ гъапну: «Хпирин ужуб дару т'абиаът аьгъ ап'ру касдиз, Аюб пайгъамбариз фициб саваб гъабхънуш, чав аьгъ гъап'у ляхнарин, гъациб саваб хъибди».

2. Гъацира жилири чан хпирихъди зарафатар ап'ури, думу шад ап'ури ккунду – гъаму ляхнари хпирин юк'л марцци ап'уру. Пайгъамбарра ﷺ чан хпарихъинди гъаму саягъниинди лигури гъахъну: дугъу чан хпарихъди зарафатар ап'ури гъахъну, дурарин дережайиинди дурарихъди гафар

ап'ури гъахъну. Пайгъамбари ﷺ гъапну: «Варит'ан камил иман, шлин хасият ужуб вуш ва фуж чан хизандихъди ужуб аьлакъайиъ аш, гъадгъануб ву». Гъацира жара гъадисдиъ дупна: «Учвкан варит'ан ужур, ичв хпариз ужур вуйир ву – ва Узу йиз хпариз варит'ан ужур вуза». Умар аьсгъабди гъапну: «Жилир хпирихъди, бицидарихъди фици шулуш, гъаци духъну ккунду, яни дурарихъди тамшйир, зарафатар ап'ури: хъа диндин суал гъабхъиган, гъит дурариз думу жилирси рякъри». Амма вари

ап'урайиб Шариаетдиинди дубхъну ккунду. Жилирин адлувал хпирин уларихъ искан дубхъну ккундар. Дишагълийикан Шариаетдиз къаршу вуйиб гъеебхънуш, дишлади алжагъну ккундар, дурари к'уруб вари дап'нура ккундар. Пайгъамбари ﷺ гъапну: «Фукъан бахтсуз даринхъа хпирин лук'л, яни мушваъ жилир чан хпирин лук'л хъубкан к'ура. Дупна: «Шадвал хъибдар гъадму халк'диз, шлин улихъ хъайир дишагъли вуш!». Гъаци вуйиган, хизандин аьхювалра

Нумрайиъ:

гъум. 3

Ражабдин ваз
багахъ шула

гъум. 4

Аьхирин йигъ гъарган
к'ваинди гъит!

гъум. 6

Шлиз зенг ап'урава?

Инсанари убхъру шейт'нин шараб . . .

ИХЪ ХАЛКЪДИН АРАЙИЪ ИЧКИ УБХЪУВАЛ ГЪАЗ АРТУХЪ ДУБХЪНА?

Эвел улихъ нумрайиъ

Къафлан Уьсманов
Афна гъулан имам

Ахиримжи вахтари саспи дишагълийирира кмиди пиянвалар ап'уз хъюгъна. Аллагъу Тааьлайи дишагълийир за дап'ну дерккна, дурариз гъюрмат ва гъюдли гафар ап'инай дупна, Пайгъамбари ﷺ чан гъадисдиъ дурарихъди ужуб аьлакъайиъ, гъюрматвал ади йихъай дупна. Хъа

фици гъюрмат ап'уз шулу, дурари пиянвалар ап'ури гъахъиш. Дици гъабхъиш, ихъ ва ихъ веледарин гъюз имбуб фици шуйк'ан? Арагъ дурубхъру касдихъна саспидар, ички дивурдар к'ури, хълардикъан гъягъюрдар. Эгер ички адру сумчриз теклиф гъап'иш, убхъруб адар к'ури, динара гъягъюрдар. Хулан ва диндин улихъ хъайидарихъан аьхю гъисаб-суал хъибди. Дурари лайиъ вуйибси му ляхнар к'улиз ададагъиш, дурариз лапра читинди хъибди. Эгер му ляхнар гъякълуди ап'урдарш, ухъу Аллагъу Тааьлай-

ин няняйикк хъуз мумкин ву. Ухъу гимихъ, рякъюъ айиган лазим дарубдикан улхруган, яни ички-папрусдикан, ухъкан Аллагъ ﷻ фици рази шуйк'ан?

“Ичкийикан зарар айинхъа?”

Абу Лейс Самаркандийи гъапну: «Уву ичкийихъан ярхла йихъ, гъаз гъапиш дидик 10 пис ляхнар ка: 1. Ички гъубхъур ахмакъси шулу, бицидар дугъ'ин аьлхъюру, ва дугъу аьхюдариз гиран ктап'уру. Ибну Аби Дун'яйи ктибгура: «Узуз сар пияниска

» 4

Чиркеийь гьабхьи ахью мажлисдикан

30-пи апрелиь Буйнагьск райондин Чиркей кIуру гьулаь аьлима-рин мажлиз кIули гьубшну. Думу серенжемдиз Дагьустандин вари аьлимар уч гьахьнийи. Мажлисдиь накьшбенди ва шазали тIарикьатарин шейх Саид-эфенди аль-Чиркави иштирак хьували думу мажлисдин кьимат заан вуйиваликан ухьуз субут апIура. Мажлисдиз, Дагьустандин шагьрар-гьулариянси, Урусиятдин жара регионарианра гизаф инсанар дурнайи. Дагьустандин мусурмарин Духовный управленийин председатель, муфтий Агьмад-гьяжи Абдулаевди му мажлис мусурмарин машквар ву кIури, кьайд гьапIу. Чан улхбаь муфтийи гьаму вахтна мусурмарин гьюкуматариь гьагьюрайи футнийирикандарпиди гьузундар. Дугъу

мусурмарикан шубуб ляхниз дикьатлу фикир тувуб ккун гьапIу. Сабпиб – гунгьарин туба апIувал, Аллагьдикан ﷻ аьфв ккун апIувал. Кьюбпиб –

Аллагьу Тааьлайи ухьуз тувнайи нияматариз шюкюр апIувал ва вари дюн'яийин мусурмарихьан дюаь апIувал.

Гьажимурад Ражабов

Ибадат апIин, эй мусурман!

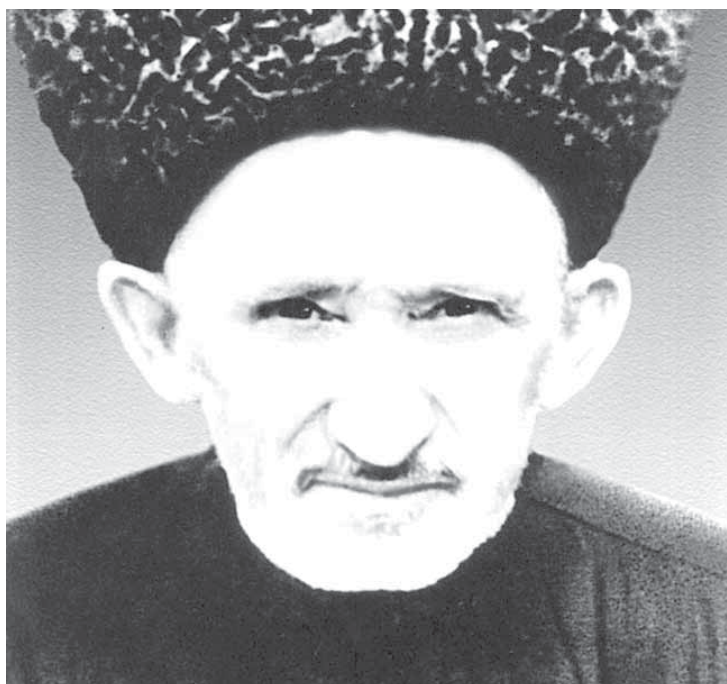
Ассаламу алейкум, гьюрматлу мусурман гьардшар ва чйир! Аллагьу Тааьлайи Кьур'андиь дупна: «Узу халкь гьапIунза инсанар ва жинар Узуз ибадат апIуз кIури». Аллагьди ﷻ ухьу халкь дапIна чаз ибадат апIуз кIури. Хьа амма ухькан гизафдариз Аллагьу Тааьлайи ухьу фу бадали халкь дапIнайидар вушкьан аьгьдар.

Ансар Рамазанов
ansarassalam@mail.ru

Саспи ихь мусурман гьардшари ибадат апIувал, гьудгнар апIувал яшар хьайиз гьибтру. Му ксариз, Аллагьу Тааьлайи ухьуз фарз дапIнайи ляхнар тамам дапIну ккунду, гьапиган, дурари гьарсар чан накьвдиь хьиди ва узу узхьанди жаваб тувдиза кIури шулу. Я Аллагь ﷻ, эгер му ксариз му ляхнин гьаькьнаан дериндиан аьгьяди вуйиш, сарихьанкьан кIул за дапIну гьагьюз хьибдайи. Дурариз чпи гьапIу гунгьар кIваин шули, Уву халкь гьапIу жилиин лик дивуз нач хьибдийи. Ав, ихь инсанари гизаф ужудар ляхнарра апIура, хизан уьхюз гьазанжар апIура, мусурман гьардшари диву теклифназ жаваб тувра, амма гизафдар Аллагьди ﷻ чаз фарз дапIнайи гьудгнихьна багаьх шуладар. Сар касди суал тувра: Узу фукьан вушра гьазанмиш апIури шулза. Ич гьулаь узуси гьазанмиш апIура кас а кIури хиял дариз. Йиз вазлин гьазанж 50-60 агьзур манат вуйиз. Амма гьаз вуш аьгьдаруз, гьарган фу-вуш гьудрубкIруганси шула. Гьаму фу ляхниан хьуз мумкин ву?

Му касдихьан аьлимди гьерхру: Аллагьди ﷻ ухьуз фарз дапIнайи ляхнарихьди фици вува? Ув'ин али фарз гьудган апIури шулна? Дугьан жаваб «ваь» шулу. Гьадму уву ва яв хизанари гьудган дарапIували ичв хизандиь берекет адрувал улушура, ва гьудгнар дарапIди гьахьиш, уву фукьан гьазанмиш апIурушра, фу-вуш гьудрубкIруганси хьибдивуз. Сар дишагьлийин суал: Гьар жвуми йишван садакьа туври шулза, амма хулаь берекет шулдар. Гьаз гьамци вуйкIа? Аьлимди гьерхру: «Уву, яв жилири, веледари учв'ин али фарзар тамам апIури шулунчва? Дишагьлийи кIуру: «Узу апIури шулза, хьа жилири, вахт адаруз, хьасин 50 йис тамам хьубси хьюгьидиза, кIури шулу». Лигайчва, гьюрматлу мусурмар, ухьуз ризкь туврайир Аллагь ﷻ ву, хьа ухьу ухьуз ризкь туврайи Аллагьдиз ﷻ шюкюр апIурдархьа. Хьа ихь хулаь берекет шулинхьа? Ухьу фукьан ляхин гьапишра, фукьан зегьмет гьизигишра, эгер Аллагьу Тааьлайиз ккундарш, ухьхьан фукIара апIуз шулдар. Фукьан ухьухь девлет хьашра, фукьан ахью хулар дивнашра, учв заанди дерккн ккундар. Ав, Аллагьди ﷻ саспидариз девлет тувру, дурари думу фици ишлетмиш апIуруш лигуз кIури, хьа саспидарсана аьжувалихьди дерккн, дурари аьжуваликк фици аьгь апIуруш, лигуз кIури. Хьа му кьюби гьялариьра Аллагь ﷻ рази шлуганси гьузуз шулу, эгер Дугъу ув'ина фарз гьапIу ляхнар уву тамам апIури гьахьиш. Хьа кьаби хьигандиз гьудган гьибтру ксариз лапра «аькьлин камидар» пуз шулу. Фикирлу ксари чан вахтнагьди гьудгнар апIуру ва фукьан вушра шадди, разиди уьмур хьапIра. Хьа кьаби гьахьиган гьудган апIидича кIурударин жигьил уьмурра ва кьабивалра гьарган фу-вуш гьудрубкIрайибси гьаьгьюру. Гьарган пуликан фикир апIури шулу. Учву фикир тувай, эгер саб хизандиь варидади гьудгнар апIуруш, думу хизандиь айи берекет, хулаь учIувубси, аьгью шулу. Фукьан ахью хизан гьаьхьишра, Аллагьу Тааьлайи дурар саб мутмуйиь мюгьтаж'вал ади гьитурдар. Гьит Аллагьди ﷻ ухьуз варидади ухь'ин али фарзар лайикь вуйиганси тамам апIуз амур апIри ва гьелелиг гьудгнарихь хьюгьну адрударизра му фарзнахь вахтнинди хьюгьюз тавфикьвал туври! Амин, я Мужиб!

Аьбдулгьямид-эфенди кIваин апIбан мажлис

8-пи майдиь Гумбет райондин Игали гьулаь аьлимарин мажлис кIули гьубшну. Думу серенжем Инхойан вуйи тIарикьатдин адлу шейх Аьбдулгьямид-эфенди (кь.с.) кIваин апIбаз бахш дапIнайиб вуйи. Думу серенжемдиз гизаф аьлимар уч гьахьну. Гьацира му мажлисдиь Дагьустандин муфтий Агьмад-гьяжи Абдулаев иштирак гьахьнийи. Мюридари чпин устаз ва дугъу туву насигьтар кIваин гьапIнийи. Гьацира Аьбдулгьямид-эфендийиз бахш вуди кадагьнайи назмар гьурхнийи. Дупну ккундуки, Совет вахтарира кмиди Игали гьулаь тIарикьатдин рякьюь айи агьлар ади гьахьну. Читин вахтар гьахьнушра, мусурмарин устаздиьхьан илмар гьадагьури шуйи.

Жигьил аьлим йивну гьакIну

8-пи майдиь Хасавюрт райондин Кокрек кIуру гьулаь жигьил аьлим Ягь'я-гьяжи Мягьяммадов йивну гьакIну. Ягь'я-гьяжи 1980-пи йисан Чарода райондин Ритляб гьулаь бабкан гьахьну. Дугъу диндин илмар Дагьустандин адлу аьлимариьхь гьурхну. 2009-пи йисан Ягь'я-гьяжийи чан багьри гьулаь медресе дивуз хьюгьнийи. Мидихьди сабси думу Шамиль райондин Асаб гьулаз илмар урхуз гьагьюри шуйи. Му кас 8-пи майдиь сяьт 11-диь гьаятдизди удучIвган, йивну гьакIнийи. Ягь'я-гьяжи шагьид вуди ихь арайиан гьушну. Ухьу вари ухди-кьанди му дюн'яийилан гьагьгьрудар вухьа, амма ухьу кIваинди гьузди ухьу гьапIу ляхнариинди. Хьа Ягь'я-гьяжи варидади аьлим вуди, Кьурамугьяммад-гьяжийин тьялим вуди, гьаькьлу кас вуди кIваинди гьузди.

Гьит Аллагьди ﷻ ихь варидади гунгьарин аьфв апIри, ва Ягь'я-гьяжийин мирасариз, багахьлуийриз Аллагьди ﷻ сабур туври!

Учредитель
Благотворительный фонд «Путь».
Газета печатается по согласованию и одобрению Духовного управления мусульман Дагестана

Редакционный совет
Председатель редакционного совета
муфтий РД
Ахмад-хаджи АБДУЛАЕВ

Заместитель муфтия РД
Махди-хаджи МУТАИЛОВ

Главный редактор
Айна (Патимат) ГАМЗАТОВА

Редактор
Ансар РАМАЗАНОВ

Канонический редактор
Мухаммад-Рамазан РАДЖАБОВ

Корректор
Шарафудин ДАШДЕМИРОВ

Художник
Саид САИДОВ

Дизайн, вёрстка
Лейла ГУСЕЙНОВА

Менеджер
Абдусабир АХМЕДОВ
При перепечатке ссылка обязательна.
Набрано и сверстано на компьютерной базе газеты «Ас-Салам».

Газета зарегистрирована Федеральной службой по надзору в сфере связи, информационных технологий и массовых коммуникаций.
Свидетельство о регистрации ПИ № ФС 77-42079 от 24 сентября 2010 г.
Отпечатано в ООО «Дом печати» по адресу: пр-т Акушинского, 20. Заказ № _____

Тираж 2.850 экз.

Сдано в печать 18 мая 2011 г. в 16:00

Адрес редакции
367015, РД, г. Махачкала,
ул. Азиза Алиева, 2.
По вопросам подписки и доставки обращаться по телефонам:
по Республике Дагестан – 8-988-699-28-24
по г. Махачкале - (8722) 914-222.
E-mail: info@assalam.ru;
www.assalam.ru

Жигъад...

Пайгъамбари ﷺ гъапну: «Эгер сар касди ачухъди гунагъ апури гъахъиш, хъа тмуноури думу гунагъ дебккуз шулушра саб фуклара дарапниш, дицир касдиз Аллагъу Тааьлайи аьзаб тувуз мумкин ву!» (Абу Давуд 4338).

Мугъяммад ас-Сивухъи

Фикир тувай Пайгъамбарин ﷺ гафариз. Сар шликла ужуб дару ляхин апруган, думу дебккуну ккунду. Хъа думу дебккуз жигъаддихъдиси жара ляхнарииндира шулу. Ибн Мас'удди гъапну: «Аллагъдихъ ﷺ хъугъу касдиз гъациб ляхин гъабкъан ва дугъхъан фуклара апуз шулдарш, Аллагъу Тааьлайиз дугъан кьваъ думу ляхниз "ваъ" ктурувал чъаьн шулу» («Фатгъуль Бари», 1/116). Гъациб йигъахъна дугънахъа гъи. Вари йишварихъ гунгъар апура, амма ухъхъан дидиз манигъ'вал апуз шуладар. Му ухъуз Аллагъдихъан ﷺ вуйи имтигъан ву. Улихъ вуйи умматарин арайиъра мицдар шули гъахъну. Хъа гъийин йигъан саспи жигъилари гъацдар ляхнариз чпин къувват адрубра аьгъяди думу ляхнар апруган, дурарин илим адруваликан аьгъю шулу. Гъийин заманайи Ислам диндин душмнаритан жигъад апуз дих дарапур, гъаз гъапиш варидариз рябкъюра дидкан фу шулаш. Дицдар ксариз суал: Гъийин йигъан «жигъад» ктури апурайи ляхнарикан Исламдиз, мусурнарив мянфяьт шулайинхъа?! Фу мянфяьт тувра инсанар тлуркълвали, бандитарин дестйир ачмиш апували?! Дурари апурайи «жигъаддикан» Исламдизра, мусурнаривра саб Дагъустандихъ ваъ, вари дон'яйиз зарар тувра. Гъадари апурайи ляхнар гъаркъан, гизафдарин Ислам диндихъна ужуб дару фикир шулу, хъа саспи шагъарихъ гъацдар ляхнар гъахъиган, мистан минаретар дивуз, дишагълийириз ягълухъар алахъуз ихтияр тутрувди гъахъну. Мусурнаривхъан дишди хул'анкъан удучъуз шули имдар - шли-вуш чпихъди ул хъипрашул ктури, фикир апура. Гъамци дубхъна ихъ гъюкуматдихъси, имбу гъюкуматариъра. Учвуз гъеебхъну шул «Мунжида» сайтдиз Лондондиан сар мусурман шуру суал туврайи: «Учу фу апуру? Терактар хъпан къяляхъ халкъдиз учу рякълукъан ккундар. Гъаму ляхнар себед духъну, саспи дишагълийири ягълухъ алахъуб гъибтну!». Хъа гъамус ухъуз варидариз фикир апуз суал: «Исламдин мурадметлеб гъаму вуйинхъа?! Аллагъдиз ﷺ мицдар ляхнар ккундинхъа?!». Ухъу фикир апурадархъа, мянфяьт ва зарар фу ляхнариъ аш. Гъясан аль-Басрийи гъапну: «Футна ккебгъруган, аьлимдизтан аьгъю шулдар, хъа жагъл касдиз думу футна ккудубкгантан хабар шулдар». Имам ибн аль-Мубаракди гъапну: «Гъялал-гъярамдикан аьгъюр тек сар аьлим шулдар, гъелбетда думу ляхнарикан гизафдариз аьгъя. Гъяк аьлим мянфяьтканан ва зарарканан аьгъюр ву!». Вари шулайибдин тахсиркар ухъу вухъа. Гъаз гъапиш ухъуз ихъ диндикан хабар адархъуз.

Исламдиъ жилирин хпирихъна вуйи эдебар

1 « жилири хпирин хилиз тувну ккундар. Хулан айтл йишван марццишнар, яни хулан айтл вуйи ляхнар вари хпирин гъюкмиз тувну ккунду. Хъа хулаъ дарди, члат вуйи вари ляхнар жилири дапну ккунду.

Шаклувалин къадар

3. Сар касдикан жара шаклувалин фикрар апруган, лазим дару, ясана гъадму къадарнан сяргъятарилан улдучъвну ккундар. Яни саб ляхникан якьинди увуз аьгъю дархъиди, шликан-вуш фу-вуш гъеебхъну ктури, думу ляхин апуз хай даршул. Хулаъ хпир сарна-сарди айи вахтна хпириз мягърам дару жара инсанар хулазди дугъну ккундар. Саб мюгътаж'вал адарди, дишагълийиз ялгъузди базараризра гъягъюз хай шулдар. Пайгъамбари ﷺ чан риш Фатиматдихъан гъерхну: «Дишагълийиз варитан ужуб фу ву?». Фатиматди гъапну: «Дишагълийиз жара жилар дяркъювал ва жара жилариз думура дяркъювал».

Хизан уьбхювал

4. Жуван хизан уьбхюб жилирин аьхю буржи ву. Дугъу чан хпириз ипруг, алахъруб тувну ккунду. Пулра ади, эгер лазим вуйи ляхин апуз, ясана алахъуз ужуб гъадабгурдаш -

думу къискъисвал ву. Пайгъамбари ﷺ гъапну: «Эгер жилири чан хизандихъ Аллагъ ﷻ бадали харжар апуруш – думу садакъаси гъисаб шула» (Бухари, Муслим). Хъа дишагълийихъан чав гъазанмиш гъапуб чаз ккунибси, яни лазим вуйибдиз ишлетмиш апуз шулу. Амма дупну ккундуки, дугъу гъазанж апурайи йишв Шариаьтдиз тълукъ вуйиб дубхъну ккунду, думу лихурайишваъ жара жиларихъди сарди гъузну ккундар. Хъа эгер хпир хъпехъ-рур дарш, жилириз дугъахъ харжар дарапузра ихтияр а.

Диндин илмар

5. Жилири чан хпириз диндин фарзарикан улупну ккунду, эгер чахъан шулдарш, думу илмар аьгъю апру йишваз гъягъюз мюгълетвал тувну ккунду, ясана думу ляхнарикан дибкълнайи китабар урхуз тувну ккунду. Жилири чан хпириз чаин али фарзар апуз гъитну ккунду: гъудгнар апуб, ушвар дисуб ва гъ.ж.

Эгер сар хпиритан артухъ ади вуш

6. Эгер жилирихъ сартан артухъ хпир хъади вуш, думу дурарихъна варидарихъна сабси рафтар духъну ккунду. Гъядисдиъ дупна: «Къюр хпир хъайи касди дурарикан сануриз гизаф фикир

тувруш, Гъиямат йигъан думу гъвал дацлабкуну гъуджвиди».

Хъепебехъру хпир

7. Эгер хпир хъепебехърур вуш, жилири думу гъякъ рякълухъна хуз зегъмет дизигну ккунду. Эгер зегъмет гъизигнушра думу гъякъ рякълухъна гъюрадарш, дугъхъан ахникк жара духъну ккунду. Эгер му ляхнарин къяляхъра, эгер хпир мютлюгъ шулдарш, жаза тувуш думу мютлюгъ хъуз мумкин вуш, жаза тувру. Амма жаза зиян шлугансиб дубхъну ккундар ва машназра йивуз ихтияр адар. Му ляхинра сабурниинди дапну ккунду.

Хпириз гъюрмат апувал...

8. Жилири чан хпир гафниинди, ясана ляхниинди искан апуз ихтияр туврадар. Думу хпирин багахълуйириин, мирасариин аьлхъюри духъну ккундар. Эгер дугъаз чан хпир ккундарш, жорбежюр лазим дару ляхнар дапну ккундар. Варитан ужуб сабур апувал ву. Хпирихъди гъюдди, утканвалиинди духъну ккунду. Гъаму ляхнар жилири тамам апури гъахъиш, хизан йигълан-йигъаз ужуб гъялнаъ шул. Гъит Аллагъди ﷻ ихъ жилариз чпин хизанариз дикъатлуди фикир тувуз тавфикъ'вал туври! Амин.

Ражабдин ваз багахъ шула

Ражабдин ваз гирами шубуб вазликан сабпихъ ву (Ражаб, Шябан ва Рамазан). Гъадму вазар Къудратлу Аллагъди ﷻ Чан лукларихъна аьхю гъюрмат ади шлу вазар ву. Пайгъамбарин ﷺ гъядисарикан сабунубдихъ гъамци дупна: «Эгер учвуз аьжалин улихъ архаинвал, шаду аьхир ккундуш ва шейтнихъан дюрхну ккундуш, ушвар дисбиинди ва ктучъву гунгъарин гъяйифвал зигбиинди, гъаму вазариз гъюрмат апинай».

Гъадму вазарихъ Къудратлу ва гъарсабдикан Аьгъю Аллагъди ﷻ ужудар ляхнар, ибадат аплбаз лигъну, артухъди ужувлар тувру, кьваантан швумал гъахъидарин гунгъарин аьфв апуру. Гъаци вуйиган, мусурнарив Аьхиратдин йигъан терезарин гъагъишин ужувлахъинди артухъ хъуз мумкинвал а. Къудратлу Аллагъдин ﷻ гъамциб ужувлакан мянфяьт ктадабгъувал ахмак'вал ву ва мусурман касдиз гъаци дарапувал лайикъсуз ляхин ву. Ужувлаз саваб туввал ва гунгъариз аьзаб гъадабгъувал Ражабдин вазлиъ гизаф ражари артухъ шулу. Ражаб гъацира Алла-

гъу Тааьлайи дявйир гъаху-вал, гъалмагълар апувал, ифдин къисас алдабгъувал гъадагъа дапнаи юкъуб вазликан (Ражаб, Зуль-Къайда, Зуль-Гъижжа, Мугъяррам) сабунуб ву. Ражаб Къудратлу Аллагъдин ﷻ ваз вуди гъисаб апура, гъадму вазлиъ къадарсуз аьхю ужувлар ва жумартвалин ляхнар гъабаз лигъну. Ражаб ктури гафнаъ шубуб гъярф а (аьраб алфавитдихъ ачухъ гъярфар адар): «р» гъярфну «рягъмат»-Аллагъдин ﷻ жумартвал, «ж» гъярфну- «журмул аьбди»-Аллагъдин ﷻ лукларин гунгъар, «б» гъярфну - «бирру лагъи Тааьла»-Къудратлу Аллагъдин ﷻ ужувлар улупура. Ва Аллагъди ﷻ гъапну (мяна): «Эй Йиз луклар. Ичв гунгъар Йиз жумартвалин ва Йиз ужувлан арайиъ шлуганси гъапунза».

Ражабдин вазли ушвар гъидисиш, ужу ву. Шилхъан вари вазлиъ ушвар дисуз шулдарш, гъит гъацир касди гъадму вазлин сабпи, йицълухъбпи ва аьхиримжи йигъарихъан ушвар дисри. Гъядисдиъ дупна: «Кьваинди гъибтай, Ражаб-Къудратлу Аллагъдин ﷻ ваз ву; Ражабдин вазли шли вуш саб ражнукъан ушв гъибисиш, Къудратлу Аллагъ ﷻ

дугъкан гъаддииндира рази хъиди». Жара гъядисдиъ дупна: «Фуж Ражабдин вазлиъ гизаф ибадат апури гъахъиш, гъацир касдин жандак йибкруган, юкълв йибкълдар. Гъарсабдикан аьгъю Аллагъди ﷻ гъацирин клулангина ужувларин шид улубзиди, ва думу чан гунгъарикан ккудучъвиди, хиял апарваки, думу гъаци бабкан духънайир ву. Ва дугъаз жегъеннемдиз гъауз ккайи 70 агъзур гунагъ-

крярихъан шафаьт апуз ихтияр тувди». Ражаб вазлин сабпи хамис йигъанра ушв бисувал ужу ву, хъа гъадму хамис йигъандин къяляхъ вуйи йишвну яни Ражаб вазлин сабпи жвуми йишвну ибадатдихъ духъну ккунду. Гъадму йишваз Лайлат-уль-Рагъаиб ктури. Ражабдин вазлин 27-пи йишвну ихъ Пайгъамбарикан ﷺ аьламатнан ляхнар ктучъвну ва Ражабдин вазлин 27-пи йигъан ушв бисувал ужу ву.

Инсанари убхъру шейтнин шараб . . .

1 « Багъдаддин кючейигъ члат ктучлвур гъяркъюнзуз, дугъу чан машнакан ва жандикан жвур ктатури гъапи: «Я Рабби, Уву узу туба ва марцишин аплру ксарикан аплин. Лигайчва, му пиян духънайи касди, кадатури чакан нежесра, дюаь урхура. Гъацира сар пиян духънайи идирчну, кацлну кючейигъ дахъну гъяркъюнзуз. Дугъахъна саб ху гъафну ва дугъан квантлариз, гарцлариз мелз йивуи. Пиянискийи гъапи: «Я йиз ахъюр, я йиз ахъюр идирчуб марци аплри яв агълухъ макабцан». Диди, лик за даплну, дахънайирин машинин жвур улухъуру, ва пиянди айири, фициб мани шид дарин, Аллагъдин ﷻ берекет ибшривуз, клру.

йивну ккунду, эгер диривиш, Гъиямат йигъан дугълан варидадин улихъ жегъеннемдин цликан даплнайи гъирмаж алдати.

9. Дугъан ужудар ляхнар завариз за шулдар, яни саваб биклурдар ва 40 йигъан дугъан дюаь къабул аплурдар.

10. Думу му дюн'яйилан имансузди гъягъюр клури, ахъю гучл'вал а». Мурар вари гъаму дюн'яйигъ имиди шлудар ву, хъа Ахъиратдин аъзабарикан дупну ккудубк'уз даршул. Гъаз ухъу гъаму жикъи уъмюр дюн'яйин лезетарихъди гъапри пуч аплур! Ухъухъна Аллагъди ﷻ гъау 124 000 пайгъамбарари, халифари, имамари, шейхари, Аллагъдихъ ﷻ к'ваантган хъугъу мусурмнари му ляхин ба-

ИЧКИ УБХЪРУ КАСДИН УЖУДАР ЛЯХНАР ЗАВАРИЗ ЗА ШУЛДАР, ЯНИ САВАБ БИКИУРДАР ВА 40 ЙИГЪАН ДУГЪАН ДЮАЬ КЪАБУЛ АПЛУРДАР.

2. Пияниска чан мутму исраф аплурайириз, пуч аплурайириз мисал ву. Умар бну Хаттабди Пайгъамбарихъан ﷺ ичкийикан гъерхган, Пайгъамбарари ﷺ гъапну: «Думу мутму пуч аплурвал ва ахъюл кам аплурвал ву».

3. Ички убхърували чан хизандихъди, дустарихъди, мирасарихъди алакъийр члургъювалихъна хуру.

4. Ички гъубхъган Аллагъдиз ﷻ ибадат аплур шулдар, к'ваълан гъягъюру, шейт'ни думу улдугъиз гъитру.

5. Ички дубхънайириз зина аплур пчлу шулу. Дугъу пиянди айи вахтна чан хпириз т'лалакъ тувуз мумкинвал а. Шариабтди пиянди ашра, адаршра, эгер уву т'лалакъдин гафар гъапиш, т'лалакъ шулу. Му ляхнихъан ихтият аплинай.

6. Думу вари пис ляхнарин ачар ву, гъаз гъапиш думу вахтна гунгъар аплур гъеиди ву.

7. Чан гъюнариин али нурикан халкъ даплнайи малаикар, гунагънан мажлисариз гъахури, дурариз зарар тувру.

8. Дугъаз Шариабтдиинди 80 маргъ

гахъ гъапундар ва ухъура дидхъан ярхла духъну ккунду. Пиян гъахъиган, гъярхъивалар, хпириз т'лалакъ тувувалар, жара дишагълийириз лазим дару гафар пувалар, Аллагъдиз ﷻ ва Дугъан каламариз люкънар аплурвалар шулу. Му гъялнаъ ади дугъу диндиан ада'ру гафар пуз мумкинвал а. Пайгъамбарари ﷺ гъапну: «Сар касди зина гъаплган, ички гъубхъган, инсанди чан жандиин али палат фици илдибтуруш, гъаци Аллагъди ﷻ дугъан иманра адабгъуру, туба аплайизкъан». Къаъб Агъбарди дупна: «Узуз жегъеннемди айи саб рюмка убхъуб ужу вуйиз, ичкийикан саб рюмка убхъайизтган». Гизаф ктибтбакан мянфяаът адар, эгер ухъу дидихъди аъмал аплурдарш.

Аллагъу Тааълайи ухъуз каламаригъ дупнайибдихъди гъягъюз тавфиквал туври. Гъит Аллагъди ﷻ ихъ Табасаран халкъдиз му пис, гунагънан, шейт'нин ляхнарехъан ярхла хъуз, туба даплну гъякъ рякъюхъна гъюз кюмек аплри! Амин!

Мягъян ярквраз, хъуз ярквран бай

Гюлягъмад Гюлягъмадов
Ккувлигъ гъул

Хулаъ иплуз ул адаршра,
Алабхъуз палат адаршра,
Фукъан уву касиб вушра
Мягъян ярквраз, хъуз ярквран бай.

Аъжур яв аъжурди гъуз,
Чиркин девлет герек дарвуз.
Даим вуди тягъна шулвуз -
Мягъян ярквраз, хъуз ярквран бай.

Жарариин хаин вуйир,
Машнаъ йипа кайи тахсир,
Ккунир вуш ву элдин хайир,
Мягъян ярквраз, хъуз ярквран бай.

Вуйиб клурза якъин увуз,
Ярквраъ уж'вал, бахт бихъдарвуз...
Ккундуш увуз кюлфетди хъуз
Мягъян ярквраз, хъуз ярквран бай.

Ярквран бай учв, члурдин силси,
Йивну ярквран учв йиклиди
Ккундарш увуз дубхъну дици,
Мягъян ярквраз, хъуз ярквран бай

Ахъирин йигъ гъарган к'ваинди гъибт!

Ассаламу алейкум ва рягъматуллагъи ва баракатугъ, гъюрматлу мусурмнар! Ихъ халкъ, кечмиш хъувал к'ваълан гъаплну, гизаф жара ляхнариин машгъул духъна... Гъаци вуйиган, гизафдариз, му ляхнарин гъякънаан Аллагъу Тааълайи фу клураш, аьгъю аплур ккун шулу.

Аллагъу Тааълайи Гъядис уль-Къудсийигъ дупна: «Учв кечмиш шлур вуйиваликан аьгъяди, амма рази шлу касдиин Узу мюгътал вуза». Ав, гъаму гъядисди дупнайиганси, ихъ вахтна инсанариз йиклуваликан ухди к'ваълан гъягъюру. Улихъ вахтари гъулаъ фужка кечмиш гъахъиган, вари пашманди, клул ис даплну, чпин ахъир фициб шуйклан клури, лицури шуйи. Инсан кечмиш хъпан къяляхъ саб къадар вахтназ, эгер думу гъулаъ мятлийр

сарира узуз фуклара тувундар ахъир! Дугъхъан гъерхган: «Аллагъ ﷻ рази шлуб фукла гъаплунва?». Дугъан жаваб: «ваъ», ву. Чаин али фарзкъан аплурдар, амма дахънайишвахъ ризкъназ кчилигура!

Гъацира Гъядис уль-Къудсийигъ дупна: «Узу мюгътал вуза Гъиямат йигъ улубкърубдиканра аьгъяди, дидиз гъязур даршлу касдиин»
«Му йигъахъна гъаз гъязур шулдарчва?»- клури, инсанарихъан гъерхган, дурари лапра гъиинди жаваб тувру: «Варидари аплур узур апларза, варидариз жаза хъибди ва узур лигарза, фу шулуш!». Гъамци фикир аплурдар фукъан фикир адрудар даринхъа. Саб бици микл, я жилар тлурччувал гъахъиган, увуз хулаъ йишвкъан бихъурдарвуз, хъа Гъиямат йигъ му ляхнартган гизаф читниб ву, думуган наанди жин шуйклан уву?

Гъядис уль-Къудси: «Узу мюгътал шулза чан к'ваъ айи нукъсанвалариз дилигди, жарарин нукъсанвалар азруган. Ярхла ихъ гъюсудвалихъан, сикинвал бихъурвуз. Фуж гъибат аплурвалихъан ярхла гъахъиш, дугъаз Йиз ккунушин хъибди, шли циб гафар аплурш, дугъан аькъюл камил шулу».

али сумчир аплур ккаш, дурари гъадму инсан кечмиш гъахъидарин эйсйирихъан ихтияр гъадабгъуйи, ясана мятлийр адруб аплурш. Хъа гъамус, гъуншдин салам гъабхънушра кмиди, эгер думу йигъан чан сумчир ади вуш, ахъю мяряка ачмиш аплур. Вари инсанар саламдин сумчриз гъялак-гъялакди гъягъюру. Ихъ саспи инсанар Исламдихъан гъадмукъан ярхла вуки, сар кас кечмиш гъахъиган, дугъахъ жаназагъудган аплур ужударкъан дихъурдар. «Фатигъа» гъапиган, урхру дюаькъан аьгъдру ксар а. Саспи мусурмнари «фатигъа» гъапиган, йицлудиина урхру-магъа лигайчва ихъ арайиъ фицдар мусурмнар аш.

Гъядис уль-Къудсийигъ дупна: «Гъисабсуал шлубра аьгъяди мал-мутму уч аплур ксарин мюгътал вуза. Фуж Йиз къадарниин разиди дарш, чахъан гъадабгъурайи имтигъяндин разиди дарш, Узу чаз тувубдиз шюкюр аплурдарш, Узу тувубдин разиди дарш, дицир касди жара алагъдиз ибадатвал аплри, эгер дицир ади вуш. Фуну касди девлетлу касдихъна душну, дугъан улихъ девлет бадали чав усал гъаплнуш, дугъан диндин шубуб пайнакан къюб пай гъягъюру». Девлетнакан клуруш, инсанари думу, чпи-чпихъди гъюжат аплурш, уч аплур. Чучу чучухъди, гъардши-гъардшихъди жандиъ хъялра ади, девлет уч аплур. Саспи абйир-бабарира кмиди веледарикан, фунурин девлет артухъ аш, гъадму ккун аплур. Гизафдариз ризкъ Аллагъдихъан ﷻ вуйибкъан аьгъдар. Дурариз ухъуз иплуз, убхъуз, алабхъуз туврур Аллагъ ﷻ ву, гъапиган, аьлхъюру. Саспи аькъюл адрудари клуру: Магъа узу гъаму вари гъяфта, ляхин дараплди, дахъну алдаплунза,

Дагълар, гъарзар жилихъди саб хъиди, гучл'валиан бицир кайи дишагълийи бицир ктитиди, дупна. Му йигъкан Къур'андиъ ва гъядисариъ хъанара гизаф дупна. Гъит Аллагъди ﷻ думу читин йигъан ухъуз кюмек аплри! Амин. Гъядис уль-Къудси: «Узу мюгътал шулза чан к'ваъ айи нукъсанвалариз дилигди, жарарин нукъсанвалар азруган. Ярхла ихъ гъюсудвалихъан, сикинвал бихъурвуз. Фуж гъибат аплурвалихъан ярхла гъахъиш, дугъаз Йиз ккунушин хъибди, шли циб гафар аплурш, дугъан аькъюл камил шулу».

Жарадарин нукъсанарикан улхуз ухъуз ккундужуз, хъа ухъук кайибдикан гъапиган, къабул шулдархъуз. Му ляхин гизафси, дишагълийири уч гъахъиган, шлуб ву. Дурар гъибат дараплди гъузурдар. Магъа улихъна йигъари йиз гъуншйири, гъаз хъабхъган гафар-члалар аплур удучлурдарва клури, узхъан гъерхнийи? «Хъа фу хъа душвахъ, фтикан улхури шулчва?» - клури гъерхза. Дугъу гъапну: «Уву наан ава?! Учв гъаци ужуйи ачаки! Гъаркванган вари гъуншйир уч шулча ва гъадму йигъан гъабхъибдикан улхури шулча. Шли жилириккан, шли сижарикан... гъамци сааът 11-12-диз гъузри шулча». Вагъ, эгер мурариз аьгъяди вуйиш думу вахтна жинар уч шлуваликан, дурар дици уч хъидайи. Пайгъамбарари ﷺ гъапну: «Учву ва ичв веледар йишв ккебгъру вахтна ичв хуларигъ гъузай, думу вахт жинар удучлур вахт ву».

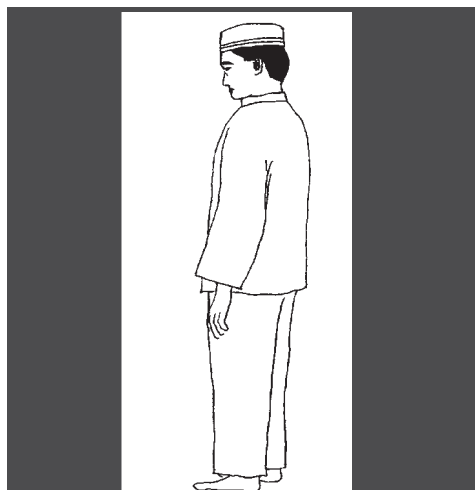
Гъачай гъюрматлу мусурмнар, гъаму гъядисарихъди гъягъюхъа ва жву-вак кайи тахсраризра лигухъа. Гъит Аллагъди ﷻ ухъуз варидариз кюмек аплри! Амин.

Хадиджат Эседуллаева

Ув'ин али фарз тамам ап'ин, мусурман!

ГЪУДГАН ФИЦИ АПИУРУШ ВА ДИДИН КЪАЙДА

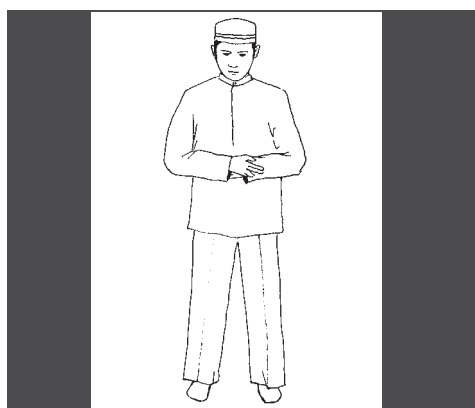
Сабпи ражну къюб ракаатдин гъудган баян ап'идихъа, гъаз гъапиш шубуб, юкъуб ракаатдин гъудгнарра гъаму къюб ракаатдин гъудгнарси ап'уру, амма саб, ясана къюб ракаат артухъ ап'уру.

Гъудган ккебгъайиз сифте чан гъудган ап'уру йишв'ин къибла терефназди дийигъну ккунду, эгер дийигъну шулдарш, дусну, дицира шулдарш, дахъну, дицира шулдарш уларин ишарйиринди, дицира шулдарш, к'ван хиялнинди. Ликарин мурклар къибла терефназди дап'ну дугъжвну ккунду ва ликарин арайиъ саб ч'убанди йишв гъибтру, хъа дишагълийири ликар чиб-чпик карсну дивру. Улар сужда ап'уру йишвазди лигуру, к'ван фикрар марщ дап'ну, Аллагъдиз 1 уву рякъюри а к'ури, фикир ап'ури, к'ваан гъудгниз ният ап'уру, хъа мелзнинди пуб суннат ву.

Ният: «Узу ният гъап'за гъириндин къюб ракаат фарз гъудган ада ап'уз Аллагъ 1 бадали, Аллагъу Акбар!», к'ури, ибарихъна хилар за ап'уру, хъа дишагълийи чан мухрихъна за ап'уру. Гъаму хилар за дап'ну ис ап'айизкъан манзилнаъ «Аллагъу Акбар» зигури дупну ккунду, хъасин ис дап'ну хут'нахъан зина мухрин асиккси дивру.

Гъаму «Аллагъу Акбар» гъапибси сарун уву гъудгник кава. Хилар чиб-чбиин иливбан къяляхъ «суратуль аль-

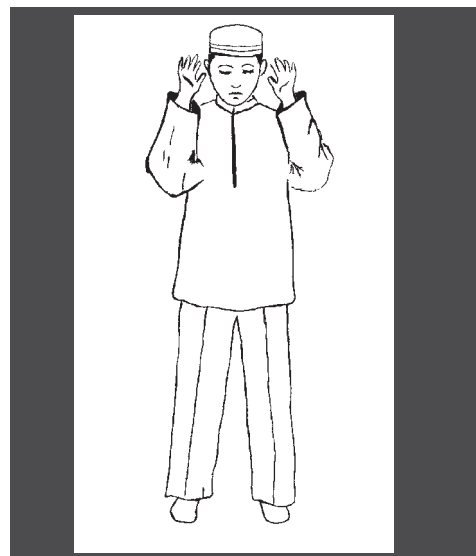
Фатигъя» урхуру. Гъаму сура агъю кас-дихъан мелзнинди дубгъну ккунду.

«Фатигъя» урхбалан къяляхъ агъгъяди вуш саб сура урхуб сунна ву.

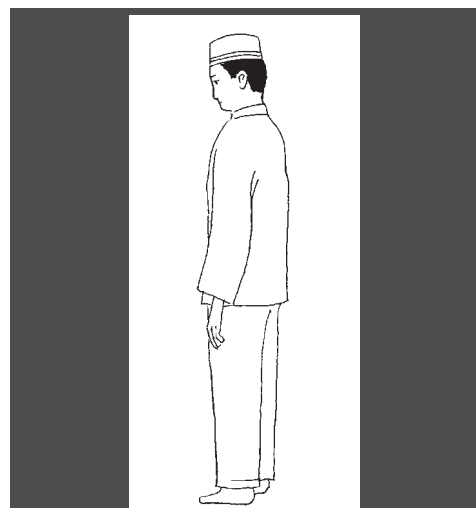
Хъасин, «Аллагъу Акбар» к'ури, хилар хъанара ибарихъна за дап'ну рукуъдиз ис шулу, хиларихъди къамкъар дисуру ва гъаму гъялнаъ къюб секунддикъан гъузну ккунду, хъа агъгъяди вуш, «Субгъяна раббияль азим ва бигъямдигъи» шубуб ражари к'уру.

Хъасин къяляхъ за хътакуру, хилар ибарихъна за ап'ури, за шулайи вахтна «Самиаълагъу лиман гъямидагъ», к'уру.

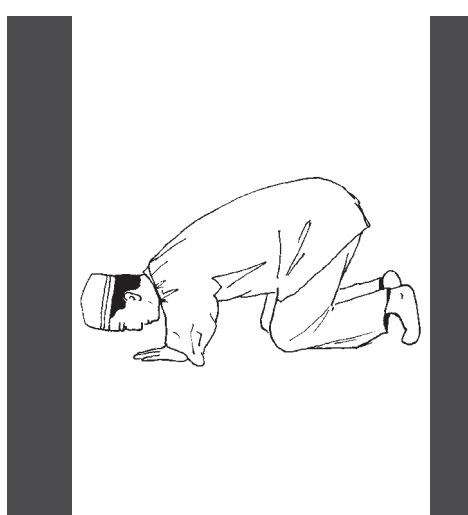
За духъну дугъжвиган, «Раббана ва лакал гъямд» к'уру.

Хъасин «Аллагъу Акбар» к'ури суждайиз гъягъюру. Суждайиз гъягъруган сабпи ражну къамкъар дивру, хъасин хилар, хъа унт'1, хъасин хъюхъра жилик кубк'уру.

Суждайиъ айи касдин ургуб гъендем жилик кубк'ну ккунду: къюбид ликарин мурклар къибла терефназди дап'ну, къюбид къамкъар, къюбид хиларин гагъар ва унт'на хъюхъ, гъаму вахтна улар арщну гъитуб ужу ву. Хилар

гъюнарихъди сабси дивну, хъуршлар сац'иб яркъу ап'уру, фун къамкъари-хъан жара ап'уру, хъа дишагълийири фун къамкъарик кабсну гъибтру ва хиларин хъуршлар чпин гъваларик карсру. Сужда ап'уру касдин унт'на сужда ап'урайи йишв чиб-чпик кубкъуз манигъвал дубхъну ккундар, месела: унт'аз кушари, ясана бачк'и жилик кубкъуз манигъвал дап'ну ккундар.

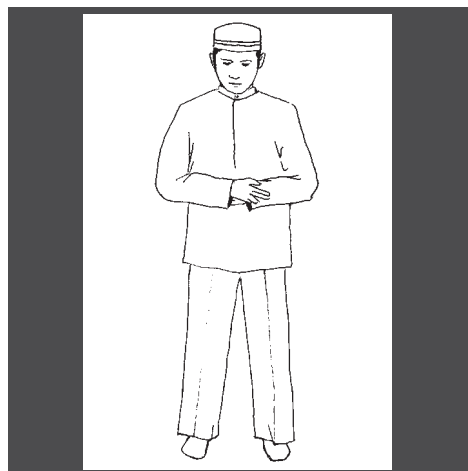
Гъаму гъяракатар тамам дап'ну суждайиъ айиган, агъгъяди вуш «Субгъяна Раббияль азъла ва бигъямдигъи» шубуб ражари к'уру.

Хъасин «Аллагъу Акбар» к'ури, къяляхъ хъадакнугагул ликрин дусру ва гъаму вахтна «Раббигъ фирли варгъямни» к'уру, хъасин хъанара суждайиз гъягъюру ва душаваъра «Субгъяна Раббияль азъла ва бигъямдигъи» шубуб ражари к'уру.

Хъасин суждайиан «Аллагъу Акбар» к'ури къюбпи ракаатдиз за шулу, хилар хъанара сабпи ражниси хут'нанна мухрин арайиъ саб-сабдин иливну дивру ва хъанара «сура аль-Фатигъя» урхуру, хъасин агъгъяди вуш саб сура урхуру, хъа саб суратан агъгъдарш, гъадму сура гъурхишра шулу къюбид ракааттаригъра. Эгер сабкъан агъгъдарш, «Фатигъяйин» къяляхъ рукуъдиз гъягъюру. Рукуъдиан за гъахиган, хилар за дап'ну «Магъдина» дуоа урхуру.

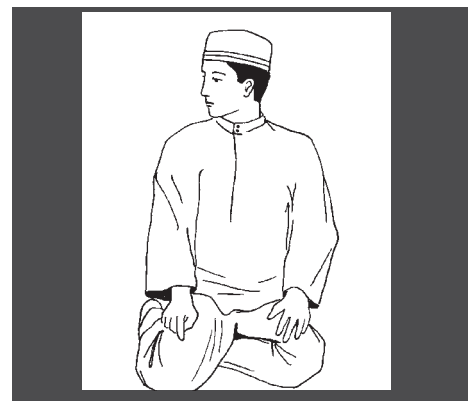
«Аллагъуммагъдини фи ман гъадайт(а), Ва аъфини фи ман аъфайт(а), Ва таваллани фи ман

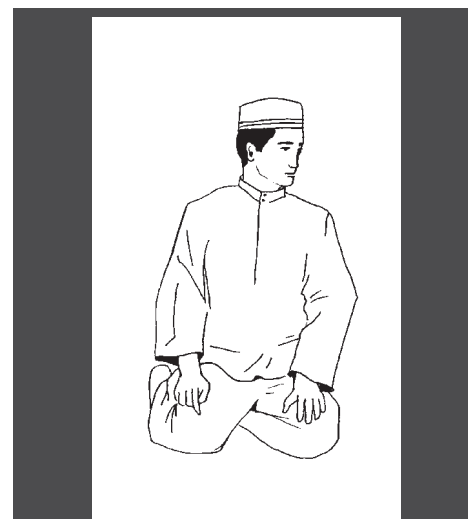
ГЪУДГАН АПИУВАЛ ГЪАРСАР МУСУРМАН КАСДИЗ ФАРЗ ВУ. ВЕЛЕДАРИЗРА ГЪУДГНИКАН БИЦИДИ ИМИДИ ХАБАР ТУВАЙ.

таваллайт(а), Ва барик ли фи ма аът'айт(а), Ва къини бирагъматика шарра ма къазайт(а), Фаиннака такъзи вала юкъза алейк(а), Ва иннагъу ла язиллу ман валеит(а), Вала язизу ман аъдайт(а), Табаракта Раббана ва тааълайт(а), Фалакаль гъямду аъла ма къазайт(а), Астагъфирука ва атубу илайк(а), Ва саллаллагъу аъла сейидина Мугъяммадин ва аъла алигъи васягъбигъи васаллам. Раббигъфир варгъям ва анта хайру ррягъимин».

«Магъдина» ккудук'балаан къяляхъ хилар ккидисну имиди, «Аллагъу Акбар» к'ури, суждайиз гъягъюру. Къюб сужда ап'бан къяляхъ аттагъиятдиз дусру гагул хлин т'убар т'аращну, хъа арччулдин дич'иркъну, улупру т'убна ахъю т'уб кадарди, ва къамкъариин дивру, хъасин «аттагъият» урхуру: аттагъиятуль мубаракату ссалавату т'т'айибату лиллагъ(и). Ассаламу алейка айюгъа ннабийю ва рягъматулагъи ва баракатугъ(у). Ассаламу алейна ва аъла ибадиллагъи салигъин(а). Ашгъаду алла илагъа иллаллагъ (гъаму «иллалагъ», к'уруган улупбан т'уб сац'иб къюрюбгъну за ап'уру) ва ашгъаду анна Мугъяммада-ррасулюллагъ. Аллагъума салли аъла Мугъяммадин ва аъла али Мугъяммад - к'уру ккудук'рубпи аттагъиятдиъ, эгер «кама саллейта» к'уру дуоа агъгъяди вуш гъубхиш ужу ву. Эгер «аттагъият» ккудук'рубпиб дарш «Аллагъумма салли аъла Мугъяммад» к'уру. «Аттагъият» ккудук'балаан къяляхъ салам тувру: сабпи ражну аччул

терефназди, хъасин гагул терефназди.

Гъамдинди къюб ракаатдин гъудган ккудук'буру.

Гъит Аллагъу Тааълайи ухъуз му ляхниз дикъатлу фикир тувуз тавфикъвал туври! Амин.

«Фарз» китабдиан

Фикир тувайчва, абйир-бабар!

АБЙИР-БАБАРИН ВЕЛЕДАРИХЪНА ВУЙИ БУРЖАРИКАН

Эвел улихъ нумрайиъ

Гюрматлу мусурман чвийр ва чийр! Веледариз тербия тувбакан, ухъу улихъ нумрайиъ гъапиганси, гизаф ахъю гъисабсуал хъибди. Гизафдари диндин дару тербия тувру. Хъа диндин дару тербия ухъу фукъан туввишра, фукъан зегъмет гъизигишра ужуб натижа хъибдар. Гъаз гъапиш ухъу халкъ гъапул сар Аллагъ ву ва диндигъ дупнайи тербияра Аллагъди ﷺ ухъуз улупнайибу ву. Эгер сар касди саб шейъ яратмиш гъапиш, гъадму шейънан гъяларикан ва гъадму шейъ фици ишлетмиш дапну ккундуш, гъадму касдиз ужуйи аьгъя. Гъаддиз гъарсаб мутмуин ва гъарсаб халкъ дапнайи шейънан чан ахъюр а. Хъа варидарин ахъюр, эйси Аллагъу Тааъла ву. Веледариз диндин тербия тувуб абйир-бабарин фарз ву, ва думу абйир-бабарин веледарихъна вуйи буржи вуди гъисаб шулу.

Амир Мевлютов

Огни шагърин медресейин мялим

Ухъу улихъ дупнайи гъудгнин, ушварин гъякънаан амур апуб, Мугъяммад Пайгъамбар ﷺ наан бабкан гъахънуш ва наана гъижра гъапишуш, наан накъвдик кивнаш улупуб буржарикан гъисаб шулу. Ва гъамдихъди сабси бици веледариз Пайгъамбар фужар-вуш, Расулар фужар-вуш улупну ккунду. Пайгъамбар - думу чивви инсан, Аллагъу Тааълайи вягъю тувнайир, амма дугъаз гъадму инсанарихъна рубкуз Аллагъди ﷺ амур дапну адрур ву. Хъа Расул - учв чивви инсан, Аллагъди ﷺ вягъю гъапинайир ва дугъаз гъадму инсанарихъна рубкуз Аллагъди ﷺ амур дапна. Расулариз Аллагъдихъан ﷺ адат вуди, китабра тувну ади хъуз мумкин ву, хъа амма му шартI вуди дивну адар, гъаз гъапиш китаб тутруву Расуларра а. Ва гъазира веледдиз Пайгъамбар ﷺ фицир вуди гъахънуш, фициб жандин ва гъж улупну ккунду. Гъаз гъапиш, бицири «ла илагъа иллаЛлагъ Мугъяммаду ррасулаЛлагъ» кIуруган, эгер дугъаз Мугъяммад фуж-вуш аьгъдарш, дугъан думу Мугъяммад чпин гъулаъ бай, чахъди дуствал гъабхурайир ву кIури фикир хъуз мумкин ву.

Гъазира Аллагъдин ﷺ гирами сифатарикан ва Дугъаз швнуб сифат аш, улупну ккунду. Аллагъдиз ﷺ 41 сифат а. Дурарикан 20 сифат Аллагъдиз ﷺ чарасуз лазим (фарз) вуйидар, хъа 20 сифат Аллагъдиз ﷺ хай даршлу (мустагъиль) сифатар ву, хъа сабсана сифат Аллагъдиз ﷺ хай шлуб (дурус) вуйиб а.

Чарасуз лазим (фарз) вуйи 20 сифат:

Вужуд - учв айивал, ади хъувал;
Къидам- Ккебгъуб адрур;
Бакъаъ- Аьхир адрур, гъамишандиз гъуз-рур;
Мухалифатул гъявадиси - Чав халкъ дапнайибдиз ухшарсузвал;
Къиямугъу бинафсиги - Сардианра асиллу дарувал;
Вягъданият- Ялгъузвал;
Къудрат- Къувват;
Ирадат - Ихтияр;
Ильм - Илим;
Гъяят- Чививал;
Самъ- Ебхъувал;
Басар- Рябкъювал;
Калам- Чал;
Къадирун- Къудратлур;
Муриду- Ихтиярвал айир;
Альмун- вари Аьгъюр;
Гъайюн- Чивир;
Самиун- вари Ебхъур;
Басирун- вари Рябкъур;

Мутакаллимун- Гафар апрур.
Гъаму 20 сифатариз къаршуди вуйи сифатар Аллагъдиз ﷺ хай шулдар.
Аллагъдиз ﷺ дурус вуйиб, хай шлуб саб сифат ву. Думу чаз ккуниб апувал, чаз даккниб дарапувал ву.
Ва гъазира аьгъяди ккунду пайгъамбариз фицир сифатар ва хасиятар аш.
Пайгъамбариз 9 сифат а. Дурарикан 4 сифат чарасуз лазим вуйидар, хъа юкъубсана хай даршлу сифатар, ва саб сифат хай шлуб, дурус вуйиб ву.

Пайгъамбариз чарасуз лазим вуйи 4 сифат:

-Сидкъу - дугъривал;
-Аманат - хъугъвал алир;
-Таблицъ - Аллагъди ﷺ чаз улупуб инсанарихъна рубкъур;
-Фатанат - яманди фикирлур.

Пайгъамбариз хай даршлу 4 сифат:

-Кизбу - кучIлар апуб;
-Хиянат - хиянатвал;
-Китман - Аллагъди ﷺ улупуб гъитIибкIуб;
-Баладат - фикирсузвал.

Пайгъамбариз хай шлуб, дурус вуйиб саб сифат ву. Дурариз инсанари апру вари ляхнар хай шулу, гунагънан ляхнар кдарди. Месэла швушв хувал, уьл ипIувал, базарариз гъягъювал ва гъж.

Пайгъамбарин ﷺ адашдин терефнаан вуйи абйирра аьгъю апуб лазим ву. Пайгъамбарин ﷺ адаш - Аьбдуллагъ, абйирра - АьбдулмутIалиб, Гъашим, Аьбдулманаф, Къусай, Килаб, Муррат, Къябу, Луай, Гъалиб, Фихъру, Малик, Назар, Кинанат, Хузаймат, Мудрикат, Ильяс, Музар, Низар, Муаьд, Аьднан.
Пайгъамбарин ﷺ дадаин терефнаан вуйи абйир: Пайгъамбарин ﷺ дада Аминат, абйир - Вагъбу, Зухрат, Аьбдулманаф, Килаб гъаму Килабдихъанмина гагаин ва дадаин наслар сатIи шула.

Пайгъамбариз ﷺ швнур бицир ади гъахъну?

Пайгъамбариз ﷺ 7 бицир ади гъахъну. Дурарин ччвурар: Къасим, Зайнаб, Тагъбир, Уммукульсум, ФатIимат, Рукъият, Ибрагъим.

Пайгъамбариз ﷺ швнур хпир ади гъахъну?

Пайгъамбариз ﷺ 12 хпир ади гъахъну: Хадижат, Аьйшат, Савдат, Гъяфсат, Уммусалимат, Уммугъябибат, Жувайрият, Сафият, Маймунат, Зайнаб, Райгъанат ва Зайнаб.

Къур'андигъ швнур

Пайгъамбарин ﷺ ччвурар кудухна?

Къур'андигъ 25 Пайгъамбарин ччвурар кIваин дапна: Адам, Идрис, Нугъ, Ибрагъим, Ясаъ, Игъякъ, Исмаил, Салигъ, Закария, Айюб, Муса, Шуаьйб, Давуд, Гъарун, Юсуф, Гъуд, ЛутI, Ильяс, Зулькифли, Ягъя, Сулейман, Якъуб, Иса, Юнус, Мугъяммад ﷺ. Гъаму илмикан веледариз бацIиди имиди хабар тувиган, дурарин кIваъ иман ижми шулу ва дугъаз чан уьмрин вари гъялариз ужуб илимдин асул шулу. Эгер шли-вуш думу бициризи яв аба маймуникан гъахъир вуяв кIури гъахъиш, думу сарихъра хъугъидар. Бицивахтнаанмина мугъаз гъарган чахъди Аллагъ ﷺ хъайиб аьгъю хъибди, думу гъярамдихъан ярхла хъиди ва ужувлан ляхнар апIуз чалишмиш хъиди. Гъит Аллагъди ﷺ ухъуз варидариз, ихъ веледарихъна вуйи буржар тамам апIуз тавфикъвал туври. Гъит Аллагъди ﷺ гъаму дюн'ийгъра ва Аьхиратдигъра ухъу няънайикк ккаъру веледар ухъуз къисмат дарапIри! Амин, я Раббал аьламин!

Шлиз зенг апIурава?

ТЕЛЕФОН ИШЛЕТМИШ АПIБАН ЭДЕБАР

Телефон - Аллагъу Тааълайи ухъуз тувнайи ниьмата-рикан, рягъятваларикан саб ву. Диди ихъ вахт къяняаьт апIура, жюрбежюр ляхнар саб бици вахтна гъял апIуз мюгълетвал тувра. Гъази вуйиган мюгътаж'вал адруган, телефон ишлетмиш апIуб эдебсуз ляхна-рикан шула.

Къурамугъяммад-гъяжи Рамазанов

Телефон ишлетмиш апIругандин эдебар:

1. Саб мюгътаж'валра адарди телефондихъан гафар дарапIуб, мянфяаьт ктарди улхури вахт гъадрапIуб, гизаф вахтназ за-рафтар апIури гъурузуб, жарадар жвувкан инжик дарапIуб ва гъж. – телефон ишлетмиш апIбан эдебариз тялукъ шула.
2. ГъачIиндин гъудгнин вахт хъайиз, йишвну къанди, лисундин эргвал апIурайиган-яни чиб-чпихъ гъягъюз ихтияр адру вахтна зенг апIуз ужуйи дар.
3. Гизаф вахтна телефондихъан гафар апIури гъузуубра ужуб ляхин дар, фицики ухъуз ухъу гафар апIурайирин гъялнан аьгъдархъуз. Белки думу кас гъялакди ашул, ясана сар жарариз дугъахъна саб гъуллугъ ади зенг апIуз ккунди ашул.
4. Ичв телефондиз зенг гъафиган, за дапIну «Алло, фуж ву улхурайир?», кIури йипай. Яни гъадму касдиз уву хъпехъурайиваликан хабар тувну ккунду. Зенг гъапIури «Ас-саламу аьлейкум», кIуру гафари-лан чан улхуб ккебгъну ккунду. Саламдиз жаваб тувбалан къяляхъ чан ччвур дупну ккунду, ва хъасин - зенг апIбан мурад-метлеб. Аьхир-гъра улхуб «Ас-саламу аьлейкум» гафариинди ккудубкIуб ужу ву.

5. Эгер уву хъялижвди душнайи вахтна зенг гъапиш, ясана телефондин эйси хъадру вахтна дугъаз зенг гъапиш, Шариаьтдин къанунариинди жаваб тутрувиш ужу ву. Белки думу касдиз чаз гъапул зенгназ жарари жаваб тувну ккундайкIан. Къюр касди телефондихъан гафар апIруган, дурарин гафарихъ жиниди хъпехъуз хай шулдар.

Бухарийихъан вуйи гъядис-дигъ дупна: «Къюр касди гафар апIурайи вахтна, шубурпир дурариз чпихъ хъебехъну ккундаршра, дурарин гафарихъ хъпехъу-

раш, Аллагъди ﷺ Гъиямат йигъан дицир касдин ибар гъургъушумдихъди арцIди».

Саризра ккун даршул чпи апIурайи гафарихъ жара кас хъпехъури. Мициб ляхин саб-диканра вежме ктру ксаритIан апIурдар. Гъит Аллагъди ﷺ ухъу эдебсуз аьларикан дарапIри! Амин!

Хъуркъувалар ишричвуз!

Ассаламу аьлейкум, гъюрматлу «Ас-салам» газатдин гъул-лугъчийр! Гъямд ибшри сар Аллагъдиз ﷺ мициб ниьмат ухъуз тувувализ. Учву му газатдигъ чап апIру макъалийрикан узу ва йиз хизанари аьхю мянфяаьт ктабгъурача. Му газат урхуз хъюгъю йигъланмина ич хизан ужуб терефназди илтIибкIну. Ич хизандигъ сар касдикъан гъудган апIурдаи. Шюкюр Аллагъдиз ﷺ, му газат ич хизиндигъ хъялижв гъабхъиган, йигълан-йигъаз хизан ужуб терефназди дигиш хъуз хъюгъю. Ав, сабпи ражари жигъил баяри подписка апIинай кIури теклиф дивруган, гъаз вухъа думу газат, кIури фикир гъапIнийза. Думу йиз гафар гъалатIнандигъ гъахъну. Фукъан суалар шуйи, амма гъерхуз шулу кас адайи. Гъамус хизандигъ диндихъди аьлакьалу фу суал гъабхъишра дишлади редакцияиз зенг апIури шулча ва думу ксари, машаАллагъ, ич суалар жаваб адарди гъелелигъ гъитундар. Гъит Аллагъди ﷺ мурарин иман ижми апIри! Фалчйирикан, абйир-бабариз гъюрмат апIуваликан макъалийр

дикIру ксариз жаради чухсагъул пуз ккундузуз. Гъи ихъ халкъдин арайиъ фалчйирихъна гъягъювал артухъ дубхъна, ва дурари халкъра пуч апIура. Хъа абйир-бабарикан вуйи макъалийрикан кIуруш, йиз веледари урхбалан къяляхъ гъарган учкан гиран гъабхънуш аьфв апIина дада кIури шулу. Фукъан аьхю шадвал даринхъа. Газат урхбалан хъяляхъ гъуншйирихъна урхуз туври шулза, гъит дурарира дидкан мянфяаьт кадабгъри. Гъазира ихъ халкъдикан ккун апIуз ккундузуз: му газат хулаъ адарди мигъитанай. Ав, гизафдари, гъаз вухъа думу газат, кIури шулу. Саб лигбахъди урхай думу газат ва дидкан шулу мянфяаьт дишлади аьгъю шулу. Хъанара «Ас-салам» газатдин редакцияин гъуллугъчийриз чпи Аллагъдин ﷺ разивал бадали апIурайи ляхниъ хъуркъувалар ккун апIураза. Учву апIурайи ляхни ихъ халкъдиз гизаф мянфяаьт тувра ва му газат, иншаАллагъ, гъарурин хизандигъ хъялижв шул кIури, умуд кивдихъа.

Айзанат Шахбанова

Аьхиримжи кагъаз

Ассаламу алейкум, гьюрматлу «Ас-салам» газатдин редакция! «Йиз кван гъарай» - гьамциб кIул алди «Ассалам» газатдиъ 2008-пи йисан 8-пи нумрайиъ йиз макъала чап дапIнайи. Думу йиз уьмриъ газатдиз гьибикIу сабпи макъала вуйиз. Хъа му, гьамус учву урхурайиб, къюбпиб ва йиз уьмриъ ккудубкIруб ву, фицики учву му макъала урхруган, узу му дюн'яйиъ имиди гъузидар – узу Аьхиратдиъ хьиди. Узу йиз гъуншдиз, узу кечмиш гъахьиган, му макъала редакцияйиз хътапIуз табшурмиш гъапIунза. Му макъала, узу кIури, уз'ин улукъуз гъафи гъуншди гьибикIну, узхъан бикIуз шули имдруган. Узу газатдиз сабпи макъала гьибикIган, йигълан-йигъаз узухна Аьзраил малаик багахъ шулайиб аьгью гъабхъизуз. Амма яшаммиш хъуз ккунди имийизуз. Я Аллагъ ﷻ, Уву кIваълан гъаъну, гунагънан вахтар хъау йигъарин аьфв апIин. Уву узуз вари тувунва, Аллагъ ﷻ: уьмур, сагъвал, къувват, ягъли жандак – узу му вари Аьхиратдиз мян-фяаьт ктарди харж гъапIунза. Инсанди чаз саб мутму айиган, дидиз къимат тувурдар, хъа имдруган гъайифар зигуру. Эй инсанар! Узу Аллагъ ﷻ кIваъ

адарди гъау 50 йисандин фукъан пашманвалар зигураш, рябкъюри гъа-хъунчвуз. Белки гъаму макъала дурх-ну учвкан саркъан ужуб дару уьмур хъапIган аьхиреъ, къувват имдруган, Аллагъдиз ﷻ ибадат апIуз даршлуган, фици шулуш гъаври шул. Эгер учву сагъди имиш, гунгъар апIувалар гъи-тай ва Аллагъдин ﷻ рякъюз хъадакай, фарз-гъудгнар, туба апIинай. ЙикIувал - ракин ву ва вари думу раккнаан гъагъиди! Ухъкан саризра, думу вахт фила улубкъуруш, аьгъдар. Вари дина гъагъиди, амма дилигнгу ккунду, фуж фици гъагъюруш. Саспи ксар гунгъа-ри алацIну гъагъиди, гъа саспидар ужуб аьмал ади. Йиз кагъаз гъурхда-рикан ккун апIураза: къан дарапIди туба апIинай! Гъарган уж'вал апIинай, гъит ичв мелзари ужувлан гафартIан дарипри, эгер шулдарш, ккебхъну гъу-зай. Гъамци гъахъиш учву Аллагъдин ﷻ ккунди лукIарикан шул ва Дугъу учву чахна багахъ апIур. ГъацIра илтIикIураза шейтIнихъ хъе-бехъну ярквариз гъагъюру жигъила-рихъна ва саб тахсир ктру ксар танкъ апIурдарихъна: Эгер учвуз шликан-вуш хъял ктабгъуз ккундуш, цIиб са-бур апIинай! Думу ляхин Аллагъдиина ﷻ гъибтай. Дугъу думу ксариз жаваб

тувиди. Хъа учву ярквариз мягъя-най, гъачай хулаз, жвуван хпирихъна, веледарихъна, дадайихъна, мираса-рихъна! Думу ярквар гъайванатариз, жакъвариз гъитай. Ичв автоматдиан апIру пIакъарихъди жакъварин уткан сесер терг мапIанай. Я Аллагъ ﷻ, узуз ужудар ксарикан иццру касдин дюаъ къабул апIруб ву кIури, гъеебхъунуз. Я Аллагъ ﷻ, узура иццрур вуза, къабул апIин йиз дюаъ.

Имам Шамилини, Мугъяммад Аль-Ярагъийини, Сайфулла-къади Башларовдин ва жара аьхю аьлимарин, увуз багахъ вуйи лукIарин гьюрматнаан Дагъустан агълуйирин аьфв апIин. Я Аллагъ ﷻ, гъаму макъала гъурхда-рикан саркъан гъакъ рякъ'ин муддам апIин ва узуз Аьхиратдин аьзаб пучIу хъуз себеб апIин!

Г.Х
Дагъ. Огни шагъур

Террор

Яман къаст дапIну махъан уву, террор. Дициб къаст гъапIган, шулва биябур, Шариает дапIну, аьгью, апIин сабур Дархъиш читин йигъ гьюру кIул'ина, террор.

Исламдин рякъяр гизаф яркъудар ву, Думу рякъюъ гъагъюз гизаф рягъятра ву, Улдугу касдиз читинвал гизаф ву Аьхир уьмур яв чIуруб шул, террор.

Абайина-бабу уву дюн'яйиз адаъну Аьжуз гъашиган чпиз гъуллугъ апIуз дупну. Дурар увуз гъяспикк ккадарди духъну, Аьхиратдин пай кадарди шалва, террор.

Дибисну яракъ уьргъну ава ярквариеъ, Дидин аьхир фициб шулуш аьгъдарди, Инсаф дарди инсанарин алжагъури, Аьхир яв фициб шуйкIан, террор?

Тахсир кадарди адми йивну йикIуб Уву аьгью апIин аьхю гунагъ вуйиб, Мягъшарин йигъан суал аьхюб вуйиб. Жаваб тувуз дархъиш язухъ вуяв, террор.

Уву, чапхун духъну, такабур махъан, Яв кIул'ина гьюру йигънакан магъархан Кюфлетер гъархну, сабурсуз махъан - Аьхир читнуб шул яв, террор.

Ухъуз гъаркъюнхъуз аьхю дявдин йисар: ДапIну Гитлери чан яман къастар, Мялум дару дявдиъ аьну чан къушмар. Дицдар къастар мусурмнарив лагъикъ дар, террор.

Мусурман ксар гъудужвган дявдиз, Дурарин улихъ душман гъахъну аьжуз Аьхю Къувватлу Аллагъ гъахъну кIул'ин Советарин халкъ гъалиб гъахъну, террор.

Дяви дапIну, инсанарин ифи удубзган, Дидин къяляхъ саб дуствал шлуб дар. Туба адарди уву дюн'яйиан гъушган, Аьхиратдиъ аьхю аьзабнаъ шулва, террор.

Шюкюр дапIну ухъу халкъ гъапIу Аллагъдиз. Гъямд дапIну Дугъан ниъматариз, Яман къастар ичв арайиан терг апIуз Тавфиквал туври учвуз, террор.

Ужуб фу-вуш, харжиб фу-вуш аьгъдарди, Уву духъну му дюн'яйиъ аьвамди, Уву гъахъиш саб сабура хъадарди Аку дюн'я мучIуди рябкъюрвуз, террор.

Адми йивну йикIуб игитвал дар, Аллагъ кIваин дапIну яракъ хил'ан дипну, Сабур дапIну ужуб фикирназ дуфну, Чан кюфлет уьбхюб игитвал ву, террор.

Эй гъарар-ярквариеъ уьргъну айидар, Дици духъну ккундар ихъ дагълу халкъар! Учвуз адарин ичв кюфлетна веледар? Насигъят вуйиз учвуз, апIинай мясляьтар!

Ражаб Байрамбеков
Хюрикк гъулан агъали

Гунагънан фикрар . . .

Суал: Гунагънан фикрарихъан ярхла хъпан бадали, фу ляхин дапIну ккунду?

Аьлимдин жаваб: Думу фикрар дархъпан бадали, Аллагъу Тааьлайи ухъуз фарз дапIнайи ляхнар тамам апIури, гъацдар фикрар арайиз гъюз себеб шлу ляхнарихъан ярхла духъну ккунду. Эгер му фикрар дустарихъди гафар-чIалар апIруган гьюруш, дицдар дустарин гъялкъайихъан ярхла йихъ. Гъуд-гнар чан вахтна апIин, артухъси мистаъ жямаят-гъудгниз гъагъюз чалишмиш йихъ. Гъарган Аллагъ ﷻ кIваинди гъит.

Жанавриккан . . .

Суал: Жанаврик кучиш, гъудгнин жикIувал батIил шулин? Думу жвуван гъаятдиъ уьбхюз хай шулин?

Аьлимдин жаваб: Жанаврик кучну кIури, гъудгнин жикIувал батIил шулдар. Думу гъаятдиъ уьбхюбра гъарам дар, амма карагъат ву.

Гюзгдиз гъаншарди гъудган апIуваликан

Суал: Гюзгдиз гъаншар дугъужвну, гъудган апIуз хай шулин? Аьлимдин жаваб: Гюзгдиз гъаншарди дугъужвну гъудган апIуб карагъат ву, фицики гъудган апIурайириз Аллагъ-дикан ﷻ фикир апIуз читинди шулу. Дугъаз учв гюзгдиан рякъруган, чакан вуйи фикрари думу машгъул апIуб мум-кин ву.

БЛАГОТВОРИТЕЛЬНЫЙ ХАДЖ

Положение об организации благотворительного хаджа 2011 г., спонсируемого С.А. Керимовым

Одним из пяти обязательных столпов Ислама является хадж (паломничество в Мекку). Совершение хаджа возложено на мусульман при наличии физической и материальной возможности. Хвала Аллаху, мусульмане, которые не могли в силу своей материальной необеспеченности совершить хадж, получили возможность для исполнения этого столпа.

1. Подбор паломников осуществляется Советом района (села) (в него входят имам района (села), гл. администрации и представитель общественности), строго путём жеребьёвки.
2. Паломник должен быть несостоятельным для совершения хаджа за собственные средства.
3. Рекомендуемый возраст паломника: от 30 до 65 лет.
4. Совершение хаджа в первый раз.

5. Все паломники до отправки в хадж должны пройти курсы подготовки к хаджу и должны быть обеспечены соответствующими справочно-информационными материалами.

6. В случае отказа победителя жеребьёвки путёвка распределяется решением оргкомитета благотворительного хаджа 2011 года.

7. Жеребьёвка будет проводиться с 15 мая по 15 июня 2011 г.

8. Срок приёма паспортов: с 15 июня до 15 августа 2011 г.

9. По всем вопросам обращаться по адресу: г. Махачкала, ул. Дахадаева, 136, ООО «Марва-Тур».

Тел.: 8 988 207 00 09

Тел./факс: 8 (8722) 56 66 63

Эгер ликарин, тубарин шибарикк къалушин ккаш, гьудгнин жиклувал гьякълуб шулин?

Гьудгнин жиклбан шартл гьудгнин джиклну ккуну йишварикк шид ккубчлвиз манигъвал адарди хьуб ву. Гьаддиз гьудгнин жиклайиз улихъна ликарин, хиларин шибариккан къалушин марцц дапну ккунду, гъаз гъапиш къалушин ккайивали шид ккубчлвиз

манигъвал аплуру. Мисал вуди гъадабгъиш, кми - кмиди хутлиин, чюлиъ лихурайи ксарин, чпин ляхин ругдихъди аьлакълу вуйидарин.

Саб жерге алимари, мисал вуди гъадагъиш, аль-Гъазалии, аз-Заркашийи ва саб жерге жарадари клури гъахъну, фицики ликарин, хиларин шибарикк къалушин ккайивалин аьфв аплуру.

- Йиз жилир, гъазанжариз гъушур, къаляхъ гъафундар. Магъа ургуд йис шула, амма саризра думу наан аш, чивиди имиш - имдарш аьгъдар? Узуз жарариз швушвди гъагъюз хай шулин?

- Эгер жилир наана-вуш гъушнуш ва саризра думу наан аш аьгъдарш, дугъан хпириз думу кечмиш хьуваликан, ясана дугъу чаз тлалакъ тувуваликан яьинди аьгъю дарапди, жарариз швушвди гъагъюз ихтияр адар. Хъа

Имам Шафийийн къадим гафниинди, думу дишагъли 4 йисанна, 4 вазли ва 10 йигъан ккилигну ккунду – гъамдин къаляхъ жарариз швушвди гъагъюз ихтияр а. Думу 4 йис, 4 ваз ва 10 йигъ ушбалан къаляхъ швуваз ушбалан къаляхъ, дугъан гьудургу жилир чивиди имбуваликан аьгъю гъабхъиш, думу чан сарпи жилирин хпир шулу, амма дугъаз (жилириз) дугъахъди сатли хьуз ихтияр адар, къюбпи жилирихъан вуйи иддаин вахт ккудрубкди («Мингъаж»).

Ушв гьибтруган, фициб дюаь урхуру?

– Ушв дибиснайири аргухъди Аллагъ ﷻ къваин аплуб, салават урхуб, дюыйир аплуб ужу ву, фицики дугъан дюыйир къабул аплуру. Ушв гьибтруган, гъаму дюаь урхуру: «Аллагъумма лака сумту. Ва аьла ризкъика афтарту, ва бика аманту, ва лака асламту, ва аьлайка тавакълату, ва рягъматика ражавту, ва илайка анабту, загъаба ззамау вабталлаатиль урукъу, ва сабаталь ажру иншаАллагъ. Я Васиаьл фазли, игъфир ли. Аьлгъямду лиллагъи ллази, аанани фасумту, ва разакъани фа'афтарту».

- Узуз Ислам къабул дапнайи урус риш швушвди гъадагъуз ккундузуз. Дугъаз гага адар, хъа чве христианин ву. Учу мягърамдикан фу дапну ккунду?

- Мусурман риш швуваз (жилириз) тувуз анжагъ мусурмандизтган ихтияр адар. Эгер гъациб ихтияр адру мусурман кас адарш, думуган гъадму риш швуваз мистан имамди, ясана дугъан заместители тувру. («Тугъфат уль-мугътаж»).

ГЪАМРАР УХЪУЗ АБГЪЯДИ ККУНДУ

Гьякълукъатди Аллагъу Тааьлайи дюн'яйиз 104 сугъюф (жуз) хътагъну. 10 сугъюф – Адам пайгъамбарихъна ﷺ, 50 сугъюф – Шид пайгъамбарихъна ﷺ, 30 сугъюф Идрис пайгъамба-

рихъна ﷺ, 10 сугъюф Ибрагъим пайгъамбарихъна ﷺ, ЮКЪУБ ЛАПРА АДЛУ ДАФТРАР: 1. Таврат – Муса пайгъамбарихъна ﷺ, 2. Забур – Давуд пайгъамбарихъна ﷺ, 3. Инжил – Иса пайгъамбарихъна ﷺ, 4. Пирами Къур'ан – Мутгъяммад Пайгъамбарихъна ﷺ

Гьудгник сура «аль-Фатигъя» урхурайиган, инчи гъапнуш ва «аьльгъямдулиллагъ!» гъапнуш, гъаму сура цийи клул'ан дурхну ккундин?

- Сура «аль-Фатигъя» гьудгний хъайи-хъайибси тартиб аплури урхуб шартл ву. Гъаци вуйиган гьудгний «Фатигъя» урхурайи вахтна, инчи дапну, «аьльгъямдулиллагъ!» гъапиш, му гафну сура «аль-Фатигъйийн» тартиб чюбгъюру, ва думу сура цийиклултган дурхну ккунду («Канзу ар-Рагъибин»).

Гьюрматлу мусурман гъардшар ва чйир!

Нагагъ учвуз ихъ мусурман диндихъди аьлакълу вуйи месэлийрикан гъаври адруб гьерхуз ккундуш, ясана «Ассалам» редакцияйиз вуйи суал аш, зенг апинай: 8722-63-41-85
Учхъан шлубдин, иншаАллагъ, учу кюмек апидича ва ичв гьулулугъар тамам аплуз чалишмиш хьидича.

ДАГЕСТАНСКИЙ ИСЛАМСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ

И МЕДРЕСЕ ИМЕНИ ШЕЙХА МУХАММАД-АРИФА Объявляют прием абитуриентов на очередной 2011/12 учебный год

Обучение предназначено для получения целостных знаний о религии и подготовки специалистов со средним и высшим профессиональным религиозным образованием.

ПРОДОЛЖИТЕЛЬНОСТЬ ОБУЧЕНИЯ:

- ✓ в Дагестанском исламском университете – 5 лет.
- ✓ в медресе – 3 года.

В университет принимаются юноши и девушки, имеющие среднее полное общее образование, в медресе – имеющие основное общее образование.

ПЕРЕЧЕНЬ ДОКУМЕНТОВ:

- ✓ нотариальная копия документа об образовании;
- ✓ копия паспорта – 2 шт.;
- ✓ фотокарточки размером 3x4 в количестве пяти штук;
- ✓ медицинская справка Ф 086;
- ✓ прививочный сертификат Ф 156/у93-;
- ✓ рекомендация от преподавателя религиозного обучения либо от руководителя мечети (имамы), расположенной по месту жительства абитуриента.

Студентам из Южного Дагестана за отличную успеваемость выплачивается стипендия в размере – 1000 р; за хорошую – 500 р.

Прием документов с 1 июня.

г. Махачкала, ул. Дахадаева, 136

Наш адрес:

тел.: 8 (964) 001 81 55
8 (938) 203 91 55

Укус (сиг) аплуб метлебниинди чяхир масу гъадабгъуз ихтияр айин?

Арагъ - чяхирин шейгъар масу тувуз ва масу гъадагъуз ихтияр адар, чпи фицдар метлебариз ишлетмиш апбанди вушра, анжагъ медицинаин метлебариз ишлетмиш аплурайи спирт ктарди, гъаз гъапиш алвер апбан шартл шейгъан марцивал ву, яни шейгъ нажас дубхъну ккундар.

Рузнама

Июнь

Йигъ	Гьиринд. Ас-Субгъ.	Ригъ гьудуб.	Лисундин Аз- зугър	Гьаркван. Аль- аьср	Лавлан. Аль- Магъриб	Хьитгирхв. Аль- гнишаъ
1	3:02	5:10	12:53	16:55	20:26	22:16
2	3:01	5:10	12:54	16:55	20:27	22:17
4	2:59	5:09	12:54	16:56	20:28	22:19
6	2:57	5:08	12:54	16:56	20:29	22:21
8	2:56	5:08	12:55	16:57	20:31	22:23
10	2:55	5:07	12:55	16:58	20:32	22:25
12	2:54	5:07	12:55	16:58	20:33	22:26
14	2:53	5:07	12:56	16:59	20:34	22:28
16	2:53	5:07	12:56	16:59	20:35	22:29
18	2:53	5:07	12:57	17:00	20:35	22:30
20	2:53	5:07	12:57	17:00	20:36	22:30
22	2:53	5:08	12:58	17:01	20:36	22:31
24	2:54	5:08	12:58	17:01	20:37	22:31
26	2:55	5:09	12:58	17:01	20:37	22:31
28	2:57	5:10	12:59	17:02	20:37	22:30
30	2:58	5:11	12:59	17:02	20:36	22:30